

“ดีอราแม ดาราแม”

ปราชญ์แห่งเมืองนรา ผู้ผสานศรัทธาร่วมกับป่าอย่างพอเพียง

“Dueramae Daramae”

a scholar of Nara City, a leader who fortifies faith of co-living with forest with sufficiency.

ตลอดสองข้างทางที่ทอดยาวเข้าสู่ “สวนดูชน” ของ “ดีอราแม ดาราแม” หรือเปาะจิ ครูสอนศาสนาอิสลามและผู้นำชุมชนแห่งอำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส บนเนื้อที่เพียง 3 ไร่ โกล้เทือกเขาภูโศ-สูงโห่งป่าดี นอกจากจะเป็นพื้นที่สำหรับปลูกยางพาราพันธุ์ดี ซึ่งเป็นอาชีพหลักหล่อเลี้ยงครอบครัวแล้ว เทบทุกตารางนิ้วของสวนแห่งนี้ ยังอุดมไปด้วยพืชผักป่าตามธรรมชาติ และไม้ผลนานาชนิด อาทิ ต้นกอ¹ เนียง² กระท้อน ระกำหวาน ลองกอง ต้นไม้ ฯลฯ ที่ครอบครัวของดีอราแม สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตเหล่านั้นไว้บริโภคและจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี

จากน้ำพักน้ำแรงแห่งความเชื่อและศรัทธาในหลักของการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลของสรรพสิ่งในธรรมชาติ กอปรกับการน้อมนำหลักความพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต จึงทำให้ดีอราแมสามารถเปลี่ยนจากการปลูกยางพาราในรูปแบบของเกษตรกรรมเชิงเดี่ยว มาสู่ “สวนดูชน” ซึ่งเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานได้อย่างลงตัว

“ในอดีตมีความเชื่อกันว่า เราไม่สามารถนำพืชพันธุ์ชนิดอื่นมาปลูกร่วมกันในสวนยางพาราได้ ผมจึงลองผิดลองถูกอยู่หลายครั้ง ในการปลูกพืชผักนานาชนิด โดยเน้นให้เกิดกระบวนการเกื้อกูลกันเองตามธรรมชาติ ซึ่งทั้งพืชและสัตว์จะทำหน้าที่สร้างความสมดุลให้แก่กันและกันอย่างเหมาะสม เช่น ไม้ที่ร่วงหล่นสู่พื้นดินเมื่อทับถมกันนานเข้าก็จะกลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์ให้ต้นไม้เจริญงอกงาม การปลูกพืชบำรุงดินเพื่อช่วยควบคุมวัชพืชที่ไม่ต้องการ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศอย่างงูก็จะกำจัดหนูไม่ให้มารบกวนไม้ผล ไล่เดือนก็จะทำหน้าที่พรวนดินเพื่อเติมอากาศให้แก่ต้นไม้ตามธรรมชาติ” ดีอราแมกล่าว

นอกจากเป็นการสร้างความสมดุลในระบบนิเวศและช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงความอุดมสมบูรณ์แล้ว ผลจากการปฏิบัติตามแนวคิดดังกล่าว ยังสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือน จากเดิมที่ต้องใช้จ่ายไปกับการซื้อปุ๋ยเคมี นอกจากประหยัดแล้ว สมาชิกในครอบครัวยังได้ประโยชน์จากการบริโภคผักผลไม้ที่ปลอดจากสารเคมี ซึ่งถือเป็นการดูแลสุขภาพให้สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติได้อย่างลงตัว

อย่างไรก็ดี ดีอราแม ดาราแม ได้เปิดให้สวนดูชนนี้เป็นต้นแบบแห่งการเรียนรู้ สำหรับคนในชุมชนที่ต้องการแสวงหาความสุขของชีวิตบนวิถีแห่งความพอเพียง ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษา เรียนรู้แนวคิด และกระบวนการใช้หลักความพอเพียงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนนำกลับไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

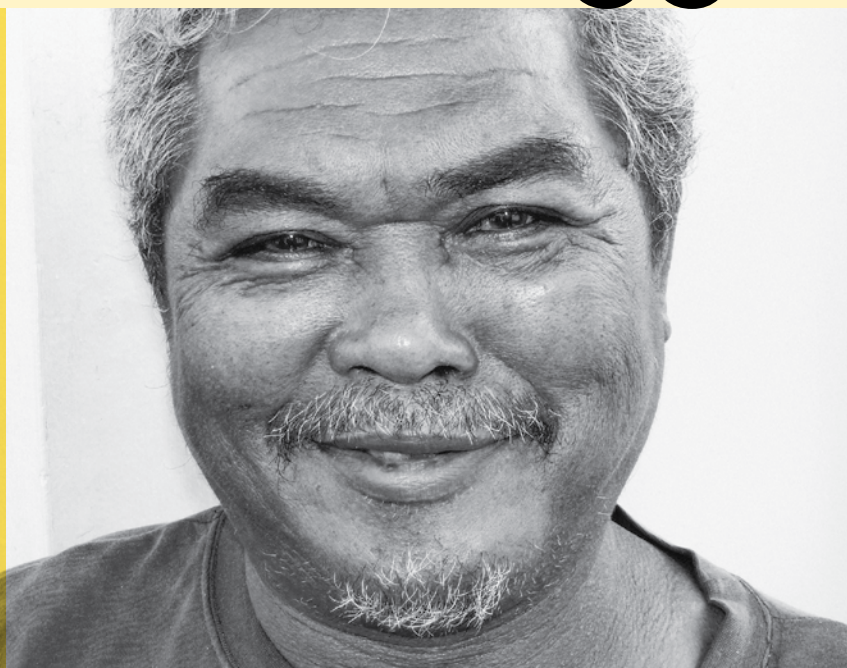
แม้ความสุขอันเกิดจากการดำรงตนบนความพอเพียงนั้น จะไม่สามารถตีค่าหรือเทียบได้กับเงินทองใดๆ ทว่า ความสุขอันเกิดจากการเชื่อมโยงความเป็นหนึ่งเดียวของมนุษย์กับธรรมชาตินี้ ได้สร้างความสมดุลแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน อีกทั้ง ดีอราแม ดาราแม ยังเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนให้เกิดพลังชุมชน ที่มีการร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาและยืนอยู่บนฐานของการพึ่งพาตนเอง สรรค์สร้างสังคมที่เข้มแข็งและยั่งยืนสืบไป

¹ ต้นกอ หรือต้นกอ (ตามสำเนียงใต้) เป็นไม้ยืนต้น ประเภทไม้เนื้อแข็ง ลำต้นมีเกร็ดสีดำ ลักษณะใบแข็ง เป็นหยัก นิยมนำผล ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่าลูกก้อมารับประทานโดยวิธีการคว่ำให้สุก

² ต้นเนียง เป็นพืชยืนต้นขนาดเล็กถึงกลางที่พบได้มากในป่าที่มีความชื้นสูง อย่างภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย มีความสูงประมาณ 10 - 15 เมตร เปลือกลำต้นสีเทา เรือนยอดเป็นพุ่มกลมใหญ่ ต้นเนียงสามารถจำแนกออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ เนียงคาน เนียงข้าว และเนียงนก คนในท้องถิ่นนิยมนำผลอ่อนของต้นเนียงมารับประทานเป็นผักสดร่วมกับน้ำพริก

ทุกตารางนิ้วบนพื้นที่ 3 ไร่
ของ “สวนดูซอน” คือคำตอบ
ของการเรียนรู้ เพื่ออยู่ร่วมกัน
อย่างเกื้อกูลตามกฎธรรมชาติ
โดยต้องแท้

Every square inch of
a three-rai Dooson Garden
provides wisdom for learning
to truly live in a system
of interdependence within
the natural world.



Both sides of the long road leading to “Dooson Garden” of Dueramae Daramae or Poji, the Islamic religious teacher and community leader of Bacho District, Narathiwat Province, near Boodo-Su-ngai Padi Mountain Range covers an area of three rai. This land is not just a plantation of high quality of rubber variety - a source of income of his family, but every square inch of the garden is rich of indigenous variety of naturally-grown wild vegetables and also fruits including Chinkapin¹, Djenkol², Santol, Zalacca (sweet variety), longong, bamboo and others. They provide food for home consumption and products for sale all year round.

With a strong belief and faith of harmonious living of every life in nature as well as adoption of sufficiency approach according to royal initiative of His Majesty the King, Dueramae has been able to perfectly transform monoculture of rubber plantation to “Dooson Garden” - a mixed farming.

“In the past, we believed that no other plants could be mixed with rubber trees. With several trials and errors, I attempted to plant several kitchen vegetables in order to allow existence of interdependent systems in nature. Both plants and animals work their way to create balance for each other in a proper manner. For instance, the increment of falling leaves for a long period will become organic fertilizer to support healthy growth of trees. Vegetable planting results in soil nourishment which helps control unwanted weed. Animals in ecosystem such as snake prevent rats from spoiling fruits; while earthworm aerates soil to create passage of air for trees in nature” said Dueramae.

Apart from creating a balance in ecosystem and protect environment in order to maintain fertility, the

outcomes of the said practice also reduce household expense from previous procurement of chemical fertilizer. In addition to the saving, the members of the families can consume organic fruits and vegetables - another alternative of health maintenance to correspond with the nature in a perfect harmony.

Dueramae Daramae opens his Dooson Garden to public as a learning model for those who are pursuing happiness according to sufficiency philosophy. They are allowed to study the concept, and process of applying sufficiency concept in managing natural resources as well as practicing it appropriately.

Happiness from sufficiency living may not be evaluated in term of financial value; however, one can be content from living as one with nature which truly brings about the balance of coexistence in a sustainable way. Furthermore, Dueramae is instrumental in energizing the community to build cooperation in development and commit to self reliance which will subsequently strengthen society in a sustainable way.

¹ **Chinkapin (Castanopsis)**, Kor (pronounced with a rising tone) or Kor (pronounced with a middle tone by Southern people in Thailand) is a hardwood, perennial tree. Its stem has scales and the leaf is hard lobed. Fruits of Chinkapin are edible. As a popular food, the castanopsis nuts are roasted to eat.

² **Djenkol** is a low to medium sized perennial plant mostly grown in forest which has high soil moisture such as the forest in the south and southwest of Thailand. The djenkol tree grows up to 10 - 15 meters in height with a large rounded crown. Djenkol stem barks are grey. There are three main types: Khan; Khao; and Nok. Its young beans are widely consumed with chili paste.